

De Buitengewone vergadering van het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap.

Met onverdeeld genoegen kan de verslaggever melding maken van de feest-vergadering van het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap, die op 7, 8 en 9 October ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van genoemd Genootschap te Utrecht werd gehouden.

Zowel de talrijke opkomst der gasten als die der leden, zowel de aard en het gehalte der voordrachten als de belangrijkheid der talrijke leerzame demonstraties, zowel de oplettende aandacht en de belangstelling, waarmee voordrachten en demonstraties gevolgd werden, als de opgewekte joviale geest bij het feestelijk gedeelte, maakten, dat deze bijeenkomst een volkomen succes had.

De schier onoverkomelijke moeilijkheden, waarmee men op groote internationale congressen te kampen heeft, n.l.: om demonstraties in den mond op zoodanige wijze te doen plaats vinden, dat een groot aantal toeschouwers er van kan profiteeren, werden ook hier wel eenigermate gevoeld, evenals „l'embarras du choix", wanneer gelijktijdig verschillende belangrijke zaken gedemonstreerd werden; maar over het algemeen mag verklaard worden, dat alles ordelijk ging en dat men veel kon bewonderen, dank zij vooral de gastvrijheid, ons in het Nederlandsch Tandheelkundig

Instituut verleend, dat met zijne verschillende in elkaar loopende zalen uitstekend voor dit doel geschikt is. Ter gelegener tijd zal in de Handelingen van het N. T. G. een uitvoerig verslag van de vergadering moeten verschijnen.

Ik kan me dus bepalen tot eene korte vermelding van datgene, wat ons door gasten en leden geboden werd.

De reunie op Vrijdag avond 10 uur in Maison Gude-Petri, na afloop der ledenvergadering, was al vrij druk bezocht en daar heerschte eene gezellige opgewekte stemming. Meer nog dan een feestmaaltijd, waar men uit den aard der zaak stoelvast blijft, biedt een „zwangloses Zusammensein” gelegenheid om met verschillende oude kennissen te praten en jonge collega's nader te leeren kennen. Van Noord en Zuid waren de vakgenooten saamgekomen; de Zondagmiddag-vergadering werd door een 80-tal tandheelkundigen bezocht.

Zaterdagmorgen om 9 uur werd de rij der demonstraties geopend door den Heer L. B. Lindboom uit Amsterdam, die met zulk eene bewonderenswaardige vlugheid en zekerheid eene Richmond-crown en een all-gold-crown in den mond van een patiënt vervaardigde, dat de op het programma voor Zondag vermelde „voorzetting demonstratie Richmondkroon en gouden kroon” onnoodig bleek.

Juist dergelijke, in de praktijk dikwijls voorkomende gevallen zijn voor demonstratie zeer geschikt. Is het steeds leerzaam anderen te zien werken, voor diegenen, die niet het voorrecht hadden in Amerika te zijn geweest, was vooral het zien vervaardigen van eene crown à la Goslee hoogst interessant.

Gelijktijdig demonstreerde de Heer I. J. E. de Vries uit Amsterdam in de technische werkplaats eene vereenvoudigde methode om caoutchouc-gebitten gepolijst uit den stoomketel te krijgen.

Wanneer het model in de cuvette geplaatst is, wordt op de gewone manier de andere helft met gips gevuld, alleen moet men zorg [dragen, dat het was-plaatje overal even dik is. Na het openen van de cuvette wordt op den tegenvorm Ash's soft. metal No. 3 zoo nauwkeurig mogelijk aangedrukt en daarna op het model met wasplaatje geplaatst en met een hand-pers flink aangedrukt. De was wordt dan door caoutchouc vervangen en tegen het metaal ge vulc aniseerd. De plaat komt zóó glad uit den ketel, dat de verdere afwerking bijna geen tijd vereischt.

Dr. T h. D e n t z vertoont o. m. een patiënt met leontiasis ossea van de kaak.

De Heer H a m e r stelt eene jonge dame voor, die een 10-tal jaren geleden behandeld is voor V-vormig gebit met hoogstaande canini. Stand der tanden en occlusie bleken nu nog goed te zijn. Tevens werden verschillende modellen vertoond van behandelde regulatie-gevallen, o.a. een goed geconstateerd geval van „jumping the bite.”

Ofschoon niet op het programma aangekondigd, vertoont de Heer H a m e r ook nog een patiënt met excessieve goudvullingen, om te demonstreeren, dat het goud van oude vullingen na behandeling met benzine, alcohol, aether en warme lucht weer cohaesief wordt en zich met nieuw opgebracht goud voldoende verbindt.

De Heer C o e b e r g h demonstreert het afdruknemen voor porselein-vulling met platinum-foil.

De Rotterdamsche Tandheelkundige Vereeniging vertoont de flink uitgevoerde teekeningen der door haar uit te geven schoolplaten.

Na dezen welbesteden ochtend versterkte men zich in Maison Ockhuizen om tegen 2 uur weer in het Instituut te verschijnen en in de eerste plaats te luisteren naar de

feestrede van den voorzitter Dr. v. d. Hoeven. Deze schetste het leven en streven van het Genootschap gedurende zijn 25-jarig bestaan en herdacht dankbaar wat vooraf de ouderen, de oprichters, gedurende dien tijd voor het tandheelkundig leven in Nederland gedaan hadden.

Aan het slot van deze, met aandacht gevolgd en met warm applaus toegejuichte rede overhandigde spreker den voorzittershamer aan Dr. Th. Dentz, die als eerevoorzitter deze buitengewone vergadering verder zou leiden en die door de aanwezigen op de meest hartelijke wijze werd begroet.

Zichtbaar geroerd door deze welverdiende hulde sprak de eerevoorzitter eenige woorden van dank en gaf daarna het woord aan den Heer John E. Grevers voor zijne voordracht over: de verhouding van georganiseerd en niet-georganiseerd weefsel der tanden onder gepolariseerd licht.

Na deze, uit een wetenschappelijk oogpunt zeer belangrijke voordracht, werden door den Heer Grevers aan belangstellenden nog fraaie mikroskopische praeparaten gedemonstreerd, die onder het polarisatie-mikroskoop zeer verrassende beelden vertoonden.

Hierna hield Dr. v. d. Hoeven eene uitvoerige beschouwing over therapie van Palatum fissum.

De Heer C. Witthaus sprak ten slotte over zijn lievelingsonderwerp „de taak van den Staat op tandheelkundig gebied”. Deze voordracht lokte langdurige discussies uit.

De voordrachten zullen waarschijnlijk binnenkort in extenso in de Handelingen verschijnen.

Bijna allen namen Zaterdagmiddag deel aan den gemeenschappelijken maaltijd in Maison Ockhuizen en bij de Specialiteitenvoorstelling des avonds in de ruime bovenzaal van

het Haagsche koffiehuis, aangeboden door het N. T. G., waren schier plaats en te weinig.

Zondagmorgen demonstreerde de Heer A. P. W. Neuhaus uit den Haag Marshall's trial plate retainer, een toestelletje, dat dient om de proefplaat in de onderkaak door middel van eene spanschroef, die aan een kinstuk is bevestigd, bij het nemen van den beet vast te houden, zoodat de tong- en wangspieren haar niet naar boven kunnen werken.

Vervolgens vertoont de Heer Neuhaus nog Coates cusp swager, bestaande uit twee holle cylinders, die beide aan één kant zijn afgesloten en die precies in elkaar passen. De grootste bevat een prop ongevulcaniseerde rubber, de kleine „dental-lac.” Deze wordt boven een bunsen-vlam zacht gemaakt en nu wordt de kroonband met het in gips gemodelleerde kauwvlak hier ingedrukt. Binnen een paar minuten is de „dental-lac”, waarin men dus het negatief heeft gekregen, hard. Hierop legt men een stukje 24 karaats goud, plaatst den grooten cylinder als stamper er over heen en met een paar ferme hamerslagen krijgt men aldus de gouden cusps, die verder op de gewone wijze aan den kroonband worden gesoldeerd.

Wij leven tegenwoordig in het „porselein tijdperk” en het is daarom niet te verwonderen, dat de demonstraties van den Heer I. J. E. de Vries uit Amsterdam van het „Indirect afdruk nemen voor porselein-vullingen” en „Het vervaardigen van juist acticuleerende porselein-kronen”, evenals de porselein-kappen volgens Eduard Spaulding, door den Heer Coebergh gedemonstreerd, door velen als de „Clou” werd beschouwd.

De demonstratie van den Heer De Vries was inderdaad hoogst belangrijk. De methode om van de caviteit eerst een afdrukje te nemen in guttapercha, dat, afgekoeld, uitgenomen wordt en in gips ingesloten om daarna beter

een modelletje van harde gips in een metalen ring te kunnen maken, was den meesten zeker niet bekend. Op dit gips-model wordt het goud-blad gedrukt met een watje, dat vervolgens met een rubber-stampertje, gevat in een metalen ring, die nauwkeurig past om den anderen ring, die den gips-afdruk bevat, met eene kleine handpers nog beter wordt aangedrukt.

De Heer de Vries krijgt met deze methode verrassende resultaten. Het vormen van de caviteit, het bakken van het porselein werd alles uitvoerig besproken en hieromtrent menig nuttige wenk gegeven. Voor vullingen gebruikt spreker Jenkins's bodies, voor kronen prefereert hij high-fusing bodies, omdat deze bij herhaald bakken beter den vorm behouden.

Zeer practisch is ook de kleine articulator door den Heer de Vries aangegeven om juist articuleerende porselein-kronen te maken. Het is de vorm van den bekenden kroon-articulator, waarin echter nauwkeurig het platina-bakje sluit, waarin de kroon gebakken wordt, zoodat men zich na het bakken telkens kan overtuigen of de gewenschte vorm verkregen is,

Gelijktijdig hield Dr. Stehr uit Roermond in een aangrenzend vertrek eene verhandeling over zijne methode om gips zóódanig te praepareeren, dat de caoutchouc na het vulcaniseeren tamelijk glad uit den ketel komt. Na eenige minder goed geslaagde experimenten meent spreker in chroom-aluin met lijm of gom het middel te hebben gevonden. Het gipsmodel wordt hiermee bestreken, waardoor men eene onoplosbare laag krijgt.

De Heer Stehr vertoont vervolgens eenige langs galvanoplastischen weg vervaardigde verhemelte-plaatjes van verguld-zilver. Ook liet spreker nog eenige interessante modellen zien, o.a. van een 22-jarig persoon, die een 3^{en} praemolaar kreeg, een model met 6 snijtanden, voor spreker

een bewijs van atavisme, en nog enkele andere modellen.

De Heer Hamer demonstreerde de reeds vroeger door hem medegedeelde methode om losstaande tanden te fixeren door middel van een platten gouddraad, die in den mond gesoldeerd wordt.

De Heer de Boer stelt een patiënt voor met een obturator van velum-rubber. Calvin S. Case laat soms den klos van dit materiaal zonder plaat dragen (als het gebit compleet is), doch daarvoor was bij dezen patiënt de vorm van het defect niet geschikt. De voordeelen van dezen obturator zijn: vermindering in gewicht en lichte beweeglijkheid van den klos. Proefnemingen van deze methode worden ten zeerste aanbevolen.

De Heer C. Witthaus stelde ons in de gelegenheid een patiënt uit zijne privaat-praktijk te bewonderen, een suikerbakker, wiens geheel gebit nagenoeg door caries verwoest was, doch door den Heer W. nog conservatief behandeld.

Vooraf de combinatie-vullingen, cement-amalgaam met amalgaam, werden met groote belangstelling gezien.

De reeds vermelde „Porselein-kappen”, door den Heer Coebergh vertoond, wekten eveneens algemeene bewondering. Ze waren geplaatst op de vier fronttanden in de bovenkaak bij eene jonge dame. Deze kappen bestaan geheel uit porselein en kunnen alleen in die gevallen aangebracht worden, waar van de kroon van den tand nog voldoende aanwezig is, of wanneer een hypoplastische tand met gezonde pulpa van eene nieuwe kroon moet voorzien worden. De kroon wordt door slijpen met passende instrumenten tot een conus van tandbeen gereduceerd. Van dezen conus wordt een afdruk genomen met platina-blad van Herbst, No. 30. Op dezen afdruk wordt aan de labiale zijde een hol uitgeslepen kunststand geplaatst, die van grootte

en kleur passend moet zijn. Afdruk en tand worden met kleefwas in den gewenschten stand aan elkaar bevestigd. De lingual-zijde wordt dan van hoog-smeltbaar porselein vervaardigd. Men krijgt dan een volkomen passenden porseleinen hoed, die met cement op de conisch afgeslepen kroonrest wordt vastgezet.

Het aesthetisch effect is volkomen, de duurzaamheid moet echter nog bewezen worden. Het geheele proces is oorspronkelijk afkomstig van Dr, L a n d, maar door S p a u l d i n g gemoderniseerd.

De Heer F u y t vertoonde een patiënt. voor wien hij na resectie van de onderkaak eene prothese gemaakt heeft, reeds op eene vorige vergadering bewonderd, en beschreven in het Tandheelk. Jaarboekje (John Tomes). Ook nu wekte deze, gedeeltelijk oorspronkelijke prothese algemeene belangstelling.

Last not least heb ik voor deze morgen-bijeenkomst nog melding te maken van de voordracht van den Heer B e r n a r d F r a n k uit Amsterdam, die zijne „Methoden om de ligging van het gebit te bepalen” nu demonstreerde inplaats van in de middagvergadering, zooals op het programma vermeld stond.

Met eenige teekeningen en talrijke geniaal gevonden toestelletjes en instrumenten maakte spreker ons duidelijk, hoe men het hoofd in eene bepaalde positie moet fixeeren om de juiste occlusie voor een kunstgebit te kunnen krijgen.

Het is niet mogelijk van deze hoogst-belangrijke voordracht een kort uittreksel te geven.

Dat het met de bruikbaarheid van geheele prothesen dikwijls niet geheel in den haak is, zullen alle collega's wel toestemmen, dat de articulator van den Heer B. F r a n k ons een grooten stap vooruit zal brengen, schijnt vrij zeker. Mogen we hiervan dus spoedig meer vernemen.

Na eene korte rust en gemeenschappeijken lunch kwam men voor de laatste bijeenkomst tegen 2 uur weer in het Instituut samen.

De Heer Leopold Frank sprak over de „beweging van de onderkaak”.

De Heer Grevers hield zijne voordracht: „Voorstel tot internationale nomenclatuur van anomalïën der tandocclusie”.

Met zeer fraaie en duidelijke, door den Heer Duyvensz geteekende platen werd deze voordracht geïllustreerd en gevolgd door eene serie mooie lichtbeelden.

Ten slotte sprak Dr. D. Romeyn, off. van gezondheid te Venloo, door het Bestuur van het Genootschap daartoe uitgenoodigd, over: „Tandheelkunde in het leger.”

Het levendig debat, dat op deze voordracht volgde, bewees hoezeer de vergadering het apprecieerde, dat Dr. Romeyn dit onderwerp in deze vergadering heeft willen inleiden.

Aan het zeer geanimeerde feestdiner in maison Gude-Petri kon men uit verschillende toasts vernemen, hoezeer men zich verheugde in het welslagen van deze buitengewone vergadering en in het 25-jarig bestaan van eene vereeniging, die werkelijk veel heeft gedaan voor de belangen van de tandheelkunde hier te lande en wier leden er vooral veel toe hebben bijgedragen de tandheelkunde in Nederland in aanzien te brengen.

We mogen dit verslag niet eindigen zonder een woord van dank aan allen die zich moeite en zorgen hebben getroost om deze bijeenkomst te doen slagen, en wel in het bijzonder aan den alomtegenwoordigen secretaris, den Heer Coebergh.